
Les mer om ...

I DETTE NUMMER

Gutt eller jente?

Noen foreldre får mange barn og bare av samme kjønn. Skyldes dette biologiske forhold? Kjønnbestemmelse av foster kan gjøres ved undersøkelse av fostervann eller morkake eller ved ultralyd. I USA tilbys nå kjønnbestemmelse på grunnlag av blodprøve fra moren.

Gutt eller jente?

Hvorfor får noen bare gutter eller bare jenter?

Reproduksjon, rettigheter og etikk

Kultur og helse – medisin og kunst

Kulturaktiviteter kan bidra til bedre livskvalitet og bedre helse, men det terapeutiske potensialet er lite utnyttet. Psykisk sykdom påvirker kunstnerisk kreativitet, slik malerne Lars Hertervig og Carl Fredrik Hill er eksempler på. Også skjønnlitteraturen kan gi leger inspirasjon og en dypere forståelse av psykopatologi, og vår tids fjernsynsserier fra helsevesenet kan forme pasienters oppfatninger og forventninger.

Litteratur og medisin

Hva vet vi om kultur deltakelse og helse?

Kulturelle virkemidler i behandling og folkehelsearbeid

Lars Hertervig og Carl Fredrik Hill – kreativitet og psykisk sykdom

Skildringer av psykisk lidelse i Alf Prøysens debutbok

Louis-Ferdinand Céline – lege, forfatter, antisemitt

Legen, skjønnlitteraturen og den psykiatriske pasienten

Leger i såpeoperaen – en studie av Akutten

Samfunnsforhold, historie og medisin

I 1918 rammet spanskesyken i Kristiania de fattigste sterkest, viser nye analyser. Epidemien var således ikke sosialt nøytral, slik man hittil har trodd. Nedgangen i spedbarnsdødeligheten på 1800-tallet i Norge skyldtes ikke bedre fødselshjelp, men bedre helse hos mødrene. Nevrokirurgi i antikken, bruk av karantene mot kolera og eugenisk abortindikasjon er andre medisinsk-historiske emner du kan lese om i dette julenummeret.

Mer enn medisin

Spedbarnsdødeligheten i Asker og Bærum på 1700- og 1800-tallet

Eugenisk indikasjon for abort – en historisk oversikt

Var spanskesyken i Kristiania en sosialt nøytral sykdom?

Det egentlige drikkeonde – måtehold i etterforbudstiden

Blyeksponering i yrke 1892 – 1936

Kolera og karantene i Kristiansand

Nevrokirurgi i antikken

Lorentz Eldjarn – ein katalysator for kjemi i norsk medisin

Paul A. Owren – et 100-årsminne

Norske medisinstudenter i tysk fangenskap

Norske medisinerere i Danmark 1945 – 55

Publisert: 15. desember 2005. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.